

Klassepræg paa en vis Del af Befolkningen, et Klassepræg, som Tiden i alle Tilfælde ikke opfordrer til, og det vil fra alle Sider blive erkendt, at vi kun ere gaaede saa langt, som det i Øjeblikket er nødvendigt at gaa. Jeg ser ikke Fordelen ved at faa en Lov, som de to Parter, der skulle bruge den, ere i højeste Grad misfornøjede med. Jeg ser ikke Fordelen ved et Stykke Arbejde, som man paa Forhaand maa sige sig selv vil blive modtaget med Uvillie i de Kredse, det netop er beregnet paa at gavne. Jeg indser vel, at der klæber Ulemper ved at ophæve den nugældende Tyendelov, men de ere ikke større, end at det skal Livet nok bøde paa, efterhaanden som Udviklingen skrider frem, de ere ikke større, end at de nok skulle falde i Lave, selv om det maaske i Øjeblikket kan volde nogle Vanskeligheder.

Jeg kan tænke mig, at en eller anden vil sige, at det fører netop til, at Tyendet organiserer sig for at faa sine Krav opfyldte. Men jeg tror, det hverken vil gøre fra eller til i saa Henseende. Jeg ser ikke rettere, end at Udviklingen bærer i Retning af, at Tyendet vil organisere sig. Vi ville hverken kunne dæmme op for dette eller give det et større Skub fremad ved at undlade at ophæve Loven. Det er en Gang noget, der ligger i Tiden, at Folk organisere sig for at opnaa saa store Fordele som muligt. Tyendet har allerede godt begyndt at arbejde paa at organisere sig, og dette vil gaa sin Gang, uanset om vi ophæve Loven eller beholde den. Det kunne vi ikke dæmme op for ved Lovgivning, og jeg ønsker heller ikke at være med til Lovgivning, naar jeg ikke finder den nødvendig, altsaa blot for muligvis i en kortere Tid at forhale, at Tyendet organiserer sig, hvad jeg, som sagt, ikke tror, at man kan. Der er ikke andet at gøre, end at lade Tingene gaa sin Gang og indrette sig med Forholdene, som de ere. Jeg føler mig overbevist om, at gør man det, skal Livet nok selv forme de Krav, som man fra Tyendets eller Husbondens Side finder nødvendige. Under alle Forhold tror jeg, at de 90 pCt. af Tyendet og Husbonderne ikke lade sig paavirke hverken i den ene eller den anden Retning af, om vi faa en ny Lov, eller om vi ophæve Tyendeloven. Det er kun for de 10 pCt., der er Tale om at lovgive, og jeg tror, at man ikke skal paabyrde de 90 pCt. en Lovgivning, som de af deres Inderste ere mod, for blot at rette paa de uheldige Forhold indenfor de 10 pCt.

Jeg kan slutte mig til de Udtalelser, der faldt i Gaar og i Dag om, at man skal

undergive dette Lovforslag en grundig Behandling i et Udvalg, og det forekommer mig, at denne Behandling helst skulde gaa i den Retning, jeg her har antydnet, at det, der kom ud af den, for det første blev, at vi ophævede Tyendeloven af 1854, og dernæst, at vi søgte at tillempe det Forslag, der her foreligger, i Retning af en Beskyttelseslov for det unge Tyende, hvilket nok kan være nødvendigt.

Ivar Berendsen: I den betydningsfulde Sag, som vi nu paa anden Dag debatterer her i Folketinget, have samtlige Talere, og efter min Mening med fuldkommen Ret, i høj Grad benyttet Lejligheden til at markere principielle Standpunkter, og vi have ogsaa været Solskiven rundt. Dersom vi ikke vide, og jeg ved det ikke, paa hvor store Kredse af Medlemmernes Vegne de respektive Talere have talt, vil det være umuligt i dette Øjeblik at afgøre, om vi have Udsigt til at faa en ny Tyendelov eller slet ingen Lov eller en Lov om Beskyttelse for unge Mennesker i Tjenesteforhold, eller om vi, hvad jeg er ganske enig med det ærede Medlem fra Køge (Mads Larsen) i vilde være det allerværste, skulle beholde Loven af 1854. Efter at vi saaledes have været hele Rækken rundt, og efter at alle Ordførerne og det ærede Medlem fra Holbæk (Tange) som tidligere Medlem af Tyendekommissionen have markeret deres Standpunkter og alle have henvist til en grundig og indgaaende Behandling i Udvalget, er ogsaa denne Sag efter min Mening modnet til at gaa i Udvalg. Jeg skal kun opholde Tinget i ganske faa Minutter.

Der er en enkelt og principiel Betragtning, som bør komme frem, inden vi slutte Debatten. Maa jeg begynde med at sige, at jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem fra Køge, vort Partis Ordfører (Mads Larsen), i hans principielle Standpunkt, at Kastepræget skal bort fra den tjenende Klasse, og at der maaske er en Udvej i den Retning ved at udvide denne Lovs Retsforhold til ogsaa at handle om andre end den tjenende Klasse, naar de leve under Tag med Arbejdsgiveren. Altsaa, rette Loven til at angaa Retsforholdet imellem Arbejdsgiveren og de i hans Husstand og Hjem optagne Medhjælpere. Jeg er enig med ham i, at de uhyrlige Paragraffer, §§ 35 og 38, skulle og maa forsvinde. Jeg er enig med ham i, at Loven bør begynde med de tre eller fire Hovedsætninger, fra hvilke ingen Kontrakter kunne fravige, men at Loven i øvrigt bør bestemme, at ellers er dette Forhold underkastet den frie Kontrakt.